

УДК 334.722:338.431:

АКТИВІЗАЦІЯ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА ЧЕРЕЗ ІНФОРМАЦІЙНУ ВЗАЄМОДОПОМОГУ СЕЛЯН

*М. Колодій, аспірант
Львівський національний аграрний університет*

Ключові слова: активізація, підприємництво, аграрне підприємництво.

Розглянуто суть та основні напрями активізації аграрного підприємництва. Особливу увагу приділяють активізації підприємницької діяльності за допомогою інформатизації.

Постановка проблеми. В умовах розвитку ринкових відносин підприємництво відіграє важливу роль, оскільки є рушійною силою у процесі реформування економіки на ринкових засадах, забезпечуючи належну соціально-економічну ефективність виробництва. Сприяння розвитку аграрного підприємництва має істотне значення для перспективного розвитку сільського господарства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасна практика дає чудові зразки активізації підприємництва за допомогою інформатизації. Проблематиці аграрного підприємництва присвячені праці відомих учених Ю. Губені, М. Маліка, Л. Мельника, Л. Романової, П. Саблука, О. Онищенко.

Важливі дослідження щодо розвитку аграрного підприємництва проведені Л. Романовою та М. Маліком. Вчені зазначають, що аграрне підприємництво – це система відносин між суб'єктами господарювання стосовно особливого типу діяльності зі задоволення потреб суспільства в продуктах харчування здійсненням новаторської функції, стратегічно зорієнтованої на успіх [4, с. 40].

Враховуючи сезонність виробництва, В. Гайворонський визначає аграрне підприємство як суб'єкт аграрних відносин, що самостійно володіє та розпоряджається відособленим майном, основним засобом виробництва якого є земля, яку використовують для виробництва сільськогосподарської продукції, виконання інших робіт та надання послуг [1, с. 5].

Професор П. Саблук визначає підприємництво як самостійну, ініціативну, законну, систематичну, новаторську, ризиковану діяльність з виробництва продукції, виконання робіт, торгівлі з метою одержання прибутку [5, с. 216].

Постановка завдання. Враховуючи постійний розвиток ринкового середовища, підприємницьких структур, слід відзначити, що низка положень залишаються недостатньо вивченими. Метою нашого дослідження є доповнення шляхів удосконалення розвитку та діяльності аграрного підприємництва, його активізації.

Виклад основного матеріалу. Агропромисловий комплекс України посідає провідне місце серед галузей народного господарства. Одним із найважливіших агентів

аграрного ринку праці є населення, яке здійснює підприємницьку діяльність у сільському господарстві.

Найважливішою умовою розвитку аграрного підприємництва є наявність ринкових відносин, різних форм власності, свободи у виборі напрямів підприємницької діяльності, а саме відповідного середовища й соціально-психологічного клімату.

Важливими чинниками, які впливають на аграрне підприємництво, є:

- сезонність виробництва, що своєю чергою має вплив на організацію праці, ефективне використання техніки, трудових ресурсів;
- інфляція;
- великий вплив на вихід кінцевої продукції фактору часу;
- значний ризик діяльності.

Активізація підприємницької діяльності в аграрній сфері зумовлена такими основними чинниками:

- досить значне зменшення прибутків, що своєю чергою зумовлює зменшення попиту на продукти харчування та придбання дешевших продуктів;
- низька оплата праці;
- висока вартість промислової продукції, технічного забезпечення, енергоносіїв.

Механізм активізації підприємницької діяльності в аграрній сфері має передусім передбачати задоволення інтересів населення, зайнятого у сільському господарстві. При цьому значну увагу необхідно приділяти не тільки належному розміру оплати праці, а й морально-психологічному самопочуттю працівників, а саме умовам праці, сприятливому психологічному клімату в робочому колективі, ставленню з боку керівництва.

Професор М. Малік зазначає, що розвиток аграрної економіки залежить від зацікавленості працівників у результатах своєї праці, бажання працювати, вдосконалювати виробництво, активізувати комерційну діяльність [3, с.140].

Одним із напрямів активізації аграрного підприємництва є надання належної інформації сільському населенню з питань започаткування власної справи, реорганізації підприємств, можливості участі в управлінні, яка б допомагала у плануванні власного господарства [2, с. 78-80]. Так, у с. Губин Локачинського району Волинської області здійснено проект „Інформаційна взаємодопомога селян” за підтримки Посольства Королівства Нідерланди, інституту АДРП та Локачинської районної ради. Актуальність проекту полягає у сприянні підготовки до ведення підприємницької діяльності активною роботою з незайнятими громадянами, учнями випускних класів. Мешканці цього села господарюють переважно одноосібно, оскільки колективне господарство припинило діяльність. Проблемами у веденні свого господарства селян є незнання агрохімічних характеристик землі, недоопрацювання системи сортооновлення, племінної роботи у тваринництві індивідуальних господарств, відсутність спеціалізованих кооперативів з обробітку, хімічного захисту, збирання сільськогосподарських культур. Найважливішою проблемою є збут виробленої продукції.

У межах проекту вжито таких заходів:

- проведення навчальних семінарів і тренінгів;
- проведення практичних занять із незайнятим населенням та учнями випускних класів;
- ознайомлення з досвідом стосовно організації та ведення підприємницької діяльності в інших регіонах;
- моніторинг виконання проектів.

Завданням проекту було поліпшення життя територіальних громад на основі створення інформаційно-консультативного центру, метою якого є поширення інформації про новітні технології у рослинництві й тваринництві, ринки збуту й ціни на сільськогосподарську продукцію, зміни в аграрному законодавстві, проведення навчальних програм. Інформаційний центр об'єднав і скоординував дії жителів на реалізацію місцевих ініціатив, однією з яких був пуск газу. Отже, реалізація цього проекту дала змогу покращити стан приватного сільськогосподарського виробництва, оскільки селяни можуть прогнозувати, яку продукцію виробляти, щоб одержати прибутки від своєї діяльності.

Висновки. Сприяння розвитку аграрного підприємництва має істотне значення для перспективного розвитку сільського господарства. Активізація підприємницької діяльності повинна бути спрямована передусім на задоволення потреб та інтересів сільського населення.

Бібліографічний список

1. Аграрне право України / [В. М. Гайворонський, В. П. Жушман, В. М. Корнієнко та ін.] / Х. : Право, 2003. – 380 с.
2. Губені Ю. Е. Основи підприємництва та агробізнесу : навч. посіб. / Ю. Е. Губені. – Львів : Укр. технології, 2002. – 256 с.
3. Основи аграрного підприємництва / [М. Й. Малік, В. В. Зіновчук, Ю. О. Луценко та ін.] ; за ред. М. Й. Маліка. – К. : Ін-т аграр. екон., 2001. – 582 с.
4. Підприємництво в аграрній сфері економіки / [М. Малік, Ю. Луценко, Л. Романова та ін.] ; за ред. П. Т. Саблука, М. Й. Маліка. – К. : ІАЕ, 1997. – 420 с.
5. Саблук П. Т. Реформування та розвиток підприємств агропромислового виробництва : [посіб. у питаннях і відповідях] / П. Т. Саблук. – К. : ІАЕ, 1999. – 532 с.

Колодий М. Активизация аграрного предпринимательства через информационную взаимопомощь крестьян

Рассмотрены суть и основные направления активизации аграрного предпринимательства. Особое внимание уделено активизации предпринимательской деятельности с помощью информатизации.

Ключевые слова: активизация, предпринимательство, аграрное предпринимательство.

Kolodiy M. Activization of agrarian enterprise through informative mutual

help of peasants

The article describes essence and main directions of activization of agrarian entrepreneurship. Special attention is paid to activization of entrepreneurship activity by means of informatization.

Key words: activization, entrepreneurship, agrarian entrepreneurship.